

Sygn.akt III AUa 533/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Sołowińska (spr.)

Sędziowie: SA Marek Szymanowski

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2019 r. w B.

sprawy z odwołania J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ponowne ustalenia wartości kapitału początkowego i o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy J. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 czerwca 2019 r. sygn. akt IV U 1565/18

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 533/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 października 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r., poz. 887), z urzędu ponownie ustalił J. G. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku, który wyniósł: 87.809,26 (decyzja k. 26 plik I akt ZUS).

Ponowne ustalenie kapitału początkowego nastąpiło poprzez prawidłowe wyliczenie wwpw kapitału za 1989 rok (obliczenie wskaźnika na k. 28 plik I akt ZUS).

Decyzją z dnia 23 października 2018 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018r., poz. 1270), po rozpoznaniu wniosku z dnia 26 września 2018 roku przyznał J. G. prawo do emerytury od dnia 20 października 2018 roku tj. od daty osiągnięcia wieku 65 lat (decyzja k. 33 plik II akt ZUS).

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem ich waloryzacji zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwota środków zewidencjonowanych na

subkoncie z uwzględnieniem ich waloryzacji. Tak wyliczona wysokość emerytury ubezpieczonego obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26c ustawy emerytalnej wyniosła: 1.921,74 zł.

Odwołania od powyższych decyzji wniósł J. G. domagając się ich zmiany i ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego oraz przeliczenia wysokości świadczenia emerytalnego. W uzasadnieniach wskazał, że nie wie czy za okres od 1.09.1970 roku do 30.06.1973 roku organ rentowy przyjął minimalne wynagrodzenie czy wskaźniki zerowe. Zakwestionował wyliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału z uwzględnieniem osiągniętego przez niego wynagrodzenia w okresie od 1.01.1986 roku do 31.12.1995 roku, w tym w szczególności wyliczenie tego wskaźnika za 1989 rok. Nadto zdaniem skarżącego organ rentowy do stażu pracy nie uwzględnił mu okresów: od 22.03.2013 roku do 21.03.2014 roku pobierania zasiłku dla bezrobotnych; od 13.05.2014 roku do 16.05.2014 roku oraz od 17.11.2007 roku do 30.03.2008 roku szkolenia organizowanego przez PUP G.; od 1.01.1999 roku do 4.04.2003 roku oraz 14.06.2017 roku do 23.06.2017 roku prowadzenia działalności gospodarczej oraz od 2.01.2006 roku do 7.04.2006 roku i od 18.04.2006 roku do 7.07.2006 roku szkolenia unijnego. Jednocześnie podniósł, że organ rentowy do wyliczenia wysokości jego świadczenia nie uwzględnił świadectw rekompensacyjnych przyznanych mu przez ZOZ G., a okres od 17.08.1993 roku do 20.09.1993 roku uwzględnił jako nieskładkowy (urlop bezpłatny), gdy tymczasem skarżący był wówczas powołany jako masażysta na zgrupowanie zapaśników (...).

W odpowiedziach na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie. Odnosząc się do zarzutów odwołującego wskazał, że:

1. do ustalenia wynagrodzenia zostały przyjęte: za 1991 rok kwoty 12.833.000 zł oraz 2.760.000 świadectwa rekompensacyjne, za 1992 rok kwoty 25.354.900 zł oraz 3.480.000 świadectwa rekompensacyjne;
2. za okres od 17.11.2007 roku do 30.03.2008 roku oraz pozostałych szkoleń nie został przedłożony żaden dokument potwierdzający zatrudnienie i objęcie ubezpieczeniem;
3. nie przyjął wynagrodzeń minimalnych za okres od 1.09.1970 roku do 30.06.1973 roku, ponieważ ze świadectwa pracy wystawionego przez (...) Sp. z o.o. z dnia 22.07.2002 roku wynika, że tym okresie odwołujący na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu zajmował stanowisko - uczeń w zawodzie ślusarz narzędziowy; organ rentowy uznał, że była to umowa o przyuczenie do zawodu, a nie stosunek pracy;
4. nie uwzględnił okresu od 17.08.1993 roku do 20.09.1993 roku ponieważ został on wykazany jako urlop bezpłatny przez ZOZ (z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 16.06.2003 roku wystawionego przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w G. wynika, że ubezpieczony w tym okresie przebywał na urlopie bezpłatnym udzielonym na mocy z art. 174 kp).

Organ rentowy podkreślił, że dołączone do odwołania kopie dokumentów pozostają bez wpływu na wydane decyzje, które zdaniem tego organu są prawidłowe.

Zarządzeniem z dnia 2 stycznia 2019 roku Sąd na podstawie art. 219 kpc połączył sprawy: IV U 1566/18 i IV U 1565/18 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, i postanowił je prowadzić pod sygn. akt: IV U 1565/18.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z 4 czerwca 2019 r. oddalił odwołanie po ustaleniu następującego stanu faktycznego:

W dniu 26 września 2018 roku odwołujący J. G., ur. (...), złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury wraz z dokumentacją dotyczącą przebiegu jego zatrudnienia. W okresie od 1.09.1970 roku do 30.06.1973 roku był zatrudniony w (...) w W. na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu będąc uczniem szkoły przyzakładowej w zawodzie ślusarz narzędziowy. W posiadaniu spółki (...) sp. z o.o. w W. będącej następcą prawnym powyższego zakładu znajdują się dokumenty płacowe od 1976 roku. Z lat: 1947-1975 roku nie zachowała się żadna dokumentacja płacowa. Nadto spółka nie posiada kart płacowych przyzakładowej szkoły zawodowej.

W okresie od 9.01.1990 roku do 31.07.2000 roku skarżący był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy jako przyuczony masażysta w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w G.. W tym czasie od 17.08.1993 roku do 20.09.1993 roku korzystał z urlopu bezpłatnego. W okresie od 19.07.1993 roku do 5.08.1993 roku oraz w dniach 6-13.09.1993 roku i 13-20.09.1993 roku (MŚ) skarżący jako masażysta został powołany przez (...) Związek (...) na zgrupowanie szkoleniowe seniorów stylu klasycznego i wyjazd na Mistrzostwa Świata w S.. W okresie od 18.08.1997 roku do 14.09.1997 roku został powołany jako masażysta do kadry olimpijskiej S. 2000.

W okresach: od 1.01.2003 roku do 9.04.2003 roku, od 18.06.2008 roku do 28.02.2013 roku oraz od 14.06.2017 roku do 23.06.2017 roku wnioskodawca prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą (okresy uwzględnione przez ZUS), natomiast za okresy: od 11.10.2001 roku do 12.10.2001 roku, od 1.11.2001 roku do 30.11.2001 roku i od 6.06.2002 roku do 7.06.2002 roku – nie została opłacona składka.

W marcu 2003r. ubezpieczony odebrał od pracodawcy Samodzielnego Publicznego ZOZ w G. kwotę: 110,23 zł tytułem wypłaty przyrostu wynagrodzenia za rok 2002.

W okresie od 2.01.2006 roku do 7.04.2006 roku był uczestnikiem szkolenia organizowanego przez Fundację (...) pt: „Po 50 – efektywni i potrzebni. Wiedza fundamentem sukcesu”.

W okresie od 17.11.2007 roku do 30.03.2008 roku odbył kurs terapii manualnej w S..

W okresach: od 11.04.2003 roku do 5.07.2004 roku oraz od 14.03.2013 roku do 6.08.2017 roku ubezpieczony był zarejestrowany jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku, z tym, że zasiłek dla bezrobotnych pobierał od 19.04.2003 roku do 18.04.2004 roku oraz od 22.03.2013 roku do 21.03.2014 roku i od 13.05.2014 roku do 16.05.2014 roku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaskarżoną decyzją (...)10.2018 roku ponownie ustalił J. G. kapitał początkowy, a kolejną z dnia 23.10.2018 roku przyznał prawo do emerytury od dnia 20.10.2018 roku.

Sąd I instancji odwołał się do przepisów art. 25 ust.1 i art. 26 ust.1 ustawy emerytalnej które określają zasady ustalania wysokości emerytury oraz art. 174 tej ustawy stanowiącego o ustaleniu wartości kapitału początkowego.

Stwierdził, że zaskarżoną decyzją z dnia 9.10.2018 roku organ rentowy ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku.

Do ustalenia wartości tego kapitału przyjął podstawę wymiaru w kwocie: 854,26 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł: 69,97%. Do jego wyliczenia przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1.01.1986 roku do 31.12.1995 roku. Do obliczenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął: 19 lat, 7 miesięcy i 4 dni okresów składkowych, co stanowi 235 miesięcy. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla wnioskodawcy wyniósł: 68,81%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła zatem 293,01 zł. W wyniku tak dokonanego obliczenia kapitał początkowy ubezpieczonego wyniósł: 87.809,26.

Zdaniem Sądu Okręgowego podnoszone przez skarżącego zarzuty co do ustalenia wysokości kapitału początkowego są niezasadne.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo nie przyjął wynagrodzeń minimalnych za okres 1.09.1970 roku do 30.06.1973 roku, ponieważ ze świadectwa pracy wystawionego przez (...) Sp. z o.o. w W. z dnia 22.07.2002 roku wyraźnie wynika, że w tym okresie odwołujący na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu zajmował stanowisko: uczeń w zawodzie ślusarz narzędziowy. Prawidłowo zatem organ rentowy uznał, że była to umowa o przyuczenie do zawodu, a nie stosunek pracy. Co więcej, skarżący w treści wniesionego odwołania sam wskazał, że zakład nie posiada żadnej dokumentacji płacowej z lat: 1947 - 1975. W zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 24.07.2002 roku, wskazano, że przyzakładowa szkoła zawodowa (...) Sp. z o.o. nie posiada kart płacowych. Pracownicy zgłaszani

byli do ubezpieczeń społecznych w deklaracjach rozliczeniowych bezimiennych (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na k. 12 plik I akt ZUS).

Sąd podkreślił, że zasady zatrudnienia młodocianych w latach: 1967 – 1974, regulowały przepisy ustawy z dnia 2 lipca 1958 roku o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958r., poz. 226 ze zm.). W myśl art. 1 tej ustawy, młodocianymi były osoby, które ukończyły 14 lat, a nie przekroczyły 18 lat. Zakład pracy przyjmując młodocianego na naukę zawodu w celu przyuczenia do określonej pracy oraz odbycia wstępnego stażu pracy był zobowiązany zawrzeć z nim na piśmie umowę określającą zawód albo rodzaj pracy, w jakim młodociany będzie szkolony, czas trwania nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy lub wstępnego stażu pracy oraz zasadnicze obowiązki i uprawnienia młodocianego.

Podkreślił, że nie można utożsamiać statusu pracownika młodocianego z wykonywaniem zatrudnienia w rozumieniu art. 22 kp. młodociany nie był bowiem traktowany jako pracownik w pełnym tego słowa znaczeniu, bowiem zgodnie z powołaną ustawą o nauce zawodu i przyuczaniu do określonej pracy miał on choćby obowiązek dokształcania się do czasu ukończenia 18 lat życia (art. 12 ustawy). Stąd ustawodawca skrócił czas pracy młodocianych w wieku od lat 15 do 6 godzin na dobę i 36 godzin tygodniowo. Zabronione było nadto zatrudnianie młodocianych w porze nocnej w godz. od 22 do 6 oraz w godzinach nadliczbowych (art.13 i 16 ustawy). Organ rentowy prawidłowo zatem podkreślał, że zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej - jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Jednakże wynagrodzenie pracowników młodocianych nie może być porównywane z wynagrodzeniem minimalnym w rozumieniu przepisu art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej. Tym samym, brak jest możliwości przyjęcia - za podstawę wymiaru składek w okresie do ukończenia przez osobę zainteresowaną 18 roku życia - kwoty obowiązującego w tym okresie wynagrodzenia minimalnego pracowników.

Odnosząc się do wysokości wynagrodzenia przyjętego za 1989 rok. Sąd wskazał, że w 1989 roku wnioskodawca przepracował 9 miesięcy. W innych latach tj. w okresie od 1986 roku do 1995 roku odwołujący ma przepracowane 12 miesięcy, dlatego organ rentowy nie dokonał zmian w ustaleniu kapitału początkowego. Zasadnie organ ten uznał, że jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (art. 174 ust. 3b. (ustawy emerytalnej). W tej sytuacji przyjęty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego skarżącego okres jego pracy od 1986 roku do 1995 roku (obliczenie wwpw k. 28 plik I akt ZUS) jest dla wnioskodawcy wariantem najkorzystniejszym.

Ubezpieczony kwestionował także nieuwzględnienie do ustalenia kapitału początkowego okresu od 17.08.1993 roku do 20.09.1993 roku, kiedy to jako masażysta był powołany na zgrupowanie zapaśników (...) Związku (...).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego nie został uwzględniony wskazany okres ponieważ został on wykazany przez ZOZ jako urlop bezpłatny. Z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 16.06.2003 roku wystawionego przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w G. wynika, że ubezpieczony w okresie od 17.08.1993 roku do 20.09.1993 roku przebywał na urlopie bezpłatnym udzielonym w związku z art. 174 Kp. Nadto wnioskodawca nie przedłożył żadnego dokumentu potwierdzającego zatrudnienie i objęcie ubezpieczeniem w tym okresie. Dokumentu takiego nie stanowią przedstawione przez niego liczne pisma, w których (...) Związek (...) prosi o udzielenie zwolnienia z pracy odwołującego obejmującego sporny okres w celu zgrupowania szkoleniowego seniorów stylu klasycznego w (...) Z. i (...) S. czy w celu wyjazdu na Mistrzostwa Świata stylu klasycznego do S. (pisma na k. 7-9 plik II akt ZUS). Tymczasem zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U.

z 2011r., poz. 1412) zainteresowany zgłaszający wniosek o emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy powinien dołączyć do wniosku dokumenty stwierdzające, m.in., okresy uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość, oraz wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu i uposażenia, przyjmowanych do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń. Tymczasem okres od 18.08.1997 roku do 14.09.1997 jako udział w zgrupowaniu Kadry Olimpijskiej został wykazany w dokumentach od pracodawcy jako bezpłatny, dlatego ten nie został przyjęty przez organ rentowy jako okres składkowy (pismo organu na k. 13-14 akt ZUS).

Odnosnie uwzględnienia otrzymanych świadectw rekompensacyjnych do wynagrodzeń przyjętych do wyliczenia wartości kapitału i wysokości emerytury Sąd I instancji wskazał, że świadectwa te zostały uwzględnione w wysokości jego wynagrodzenia: za 1991 rok w kwocie: 12.833.000 zł i za 1992 rok w kwocie: 25.354.900 zł (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na k. 16 i zaświadczenia na k. 17 plik I akt ZUS).

Wnioskodawca domagał się również zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresów odbywania przez niego szkoleń, w tym w okresach: od 13.05.2014 roku do 16.05.2014 roku oraz od 17.11.2007 roku do 30.03.2008 roku organizowanych przez PUP G. czy od 2.01.2006 roku do 7.04.2006 roku i od 18.04.2006 roku do 7.07.2006 roku z funduszy unijnych. Nie przedłożył jednak żadnego dokumentu potwierdzającego zatrudnienie i objęcie ubezpieczeniem w tych okresach. Prawdłowo organ rentowy podkreślał przy tym, że kapitał początkowy jest pochodny od składki, gdyż zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej okresami składkowymi są okresy ubezpieczenia, zaś okresami ubezpieczenia (ogólnie mówiąc) są okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Z tytułu odbycia szkolenia od 2.01.2006 roku do 7.04.2006 roku oraz od 18.04.2006 roku do 7.07.2006 roku w Fundacji (...) oraz od 17.11.2007 roku do 30.03.2008 roku organizowanego przez Szkoleniowe Centrum Masażu (...), wnioskodawca nie był zgłoszony do ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, a składka nie została za niego opłacona. Wobec powyższego okresy uczestnictwa wnioskodawcy w tych szkoleniach jako niepodlegające ubezpieczeniu nie zostały przez organ rentowy uwzględnione. Natomiast według przedłożonego zaświadczenia wystawionego przez Powiatowy Urząd Pracy w G. skarżący był zarejestrowany jako osoba bezrobotna od 11.04.2003 roku do 5.07.2004 roku oraz od 14.03.2013 roku do 6.08.2017 roku, z tym, że do ustalenia wysokości emerytury skarżącego zostały uwzględnione okresy pobierania przez niego zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium w powiatowym urzędzie pracy od 19.04.2003r. do 18.04.2004r., od 22.03.2013 roku do 21.03.2014 roku oraz od 13.05.2014 roku do 16.05.2014 roku (na podstawie zaświadczenia powiatowego urzędu pracy z dnia 13.09.2018 roku).

Sąd Okręgowy ustalił też, że do ustalenia wysokości emerytury skarżącego Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okresy przypadające po dniu 1.01.1999 roku tj: prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 1.01.2003 roku do 9.04.2003 roku, od 18.06.2008 roku do 28.02.2013 roku oraz od 14.06.2017 roku do 23.06.2017 roku (za okresy: od 11.10.2001 roku do 12.10.2001 roku, od 1.11.2001 roku do 30.11.2001 roku oraz od 6.06.2002 roku do 7.06.2002 roku składka nie została przez wnioskodawcę opłacona; w okresie od 01/1999r. do 10.10.2001 roku odwołujący z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej podlegał tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu, gdyż w tym okresie pozostawał w stosunku pracy); pobierania zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium w okresie skierowania przez powiatowy urząd pracy tj. od 22.03.2013 roku do 21.03.2014 roku oraz od 13.05.2014 roku do 16.05.2014; a także kwotę: 661,38 zł wypłaconą przez Szpital (...) sp. z o.o. oraz 1.878,00 zł wypłaconą przez Szpital (...) (kwoty uwzględnione w ustaleniu podstawy wymiaru emerytury). Kapitał początkowy wnioskodawcy zgodnie z treścią art. 173-175 ustawy emerytalnej został ustalony z uwzględnieniem okresów składkowych: od 1.09.1970 roku do 30.06.1973 roku; od 13.08.1981 roku do 14.04.1982 roku; od 15.04.1982 roku do 18.08.1983 roku; od 23.08.1983 roku do 30.11.1987 roku; od 1.12.1987 roku do 14.04.1989 roku; od 20.08.1989 roku do 31.12.1989 roku; od 9.01.1990 roku do 16.08.1993 roku (w tym okres nieskładkowy 16.03.1992 - 25.03.1992 oraz 22.02.1993 - 24.02.1993); od 21.09.1993 roku do 31.12.1998 roku (w tym okres nieskładkowy 4.10.1993 - 20.10.1993, 25.10.1994 - 29.10.1994, 5.06.1995 - 9.06.1995, 29.09.1995 - 3.10.1995 i 8.01.1996 - 19.01.1996) oraz od 3.03.1998 roku do 6.03.1998 roku.

Biorąc powyższe za podstawę Sąd uznał, że zaskarżone decyzje są prawidłowe i na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w wyroku.

Apelację od powyższego wyroku złożył J. G.. Skarżący zarzucał nieuwzględnienie przy ustalaniu wartości kapitału początkowego oraz obliczaniu wysokości emerytury minimalnego wynagrodzenia za okres od 1 września 1970 r. do 30 czerwca 1973 r. oraz okresów szkolenia od 17 listopada 2007 r. do 30 marca 2008 r. na które był skierowany przez PUP w G.. Twierdził, że w okresie tego szkolenia a także szkolenia jakie odbył od 13 maja 2014 r. do 16 maja 2014 r. powinny być odprowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w G. składki na ubezpieczenie społeczne. Skarżący zgłaszał też zastrzeżenia co do przyjętych okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Na tej podstawie wnosił o ponowne ustalenie wartości kapitału początkowego i wysokości emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie niezasadna.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do podnoszonego przez skarżącego okresu pracy od 1 września 1970 r. do 30 czerwca 1973 r. Poza sporem jest co prawidłowo ustalił Sąd I instancji, iż w wymienionym okresie J. G. był uczniem w zawodzie ślusarz narzędziowy na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu w (...) Sp. z o.o. i jego prawnych poprzednikach. Jak wynika ze świadectwa (k.10 akt rentowych plik II) 16 czerwca 1973 r. J. G. ukończył naukę w (...) Szkole Zawodowej (...) w W. w zawodzie ślusarz narzędziowy. Po zakończeniu nauki w szkole zawodowej kontynuował naukę w Technikum, które ukończył 5 czerwca 1976 r. (k.8 – 9 akt rentowych). W tych okolicznościach słusznie Sąd Okręgowy przyjął, odwołując się do przepisów ustawy z 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych, że okres nauki zawodu jest okresem składkowym, który podlega wliczeniu do ustalenia wartości kapitału początkowego. Jednakże prawidłowo też przyjął, iż w sytuacji, gdy brak jest dowodów określających wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, nie można na podstawie art. 15 ust.2a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przyjąć za podstawę wymiaru składki kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników.

W świetle cytowanego przepisu jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Podkreślić należy, że w okresie nauki zawodu na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu wnioskodawca nie był pracownikiem i dlatego do ustalenia podstawy wymiaru składki za ten okres nie może być przyjęte, jak wnioskował skarżący, minimalne wynagrodzenie pracowników.

Regulację wprowadzoną przepisem art. 15 ust.2a ustawy emerytalnej należy interpretować ściśle. Możliwość przyjęcia minimalnego wynagrodzenia za pracę do ustalenia podstawy wymiaru składek istnieje jedynie w przypadku, gdy nie można ustalić podstawy wymiaru składki z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy i przepis ten obejmuje wyłącznie osoby pozostające w stosunku pracy.

W toku postępowania przed sądem I instancji J. G. podnosił, iż do ustalenia wysokości emerytury zaliczeniu podlegają okresy odbywanych przez niego szkoleń na które był kierowany przez (...) w G. w okresach od 17 listopada 2007 r. do 30 marca 2008 r. i od 13 maja 2014 r. do 16 maja 2014 r.

Na okoliczność szkolenia w okresie od 17 listopada 2007 r. do 30 marca 2008 r. wnioskodawca przedstawił skierowanie wydane przez Powiatowy Urząd Pracy w G. (k. 24 akt emerytalnych) oraz zaświadczenie o ukończeniu tego kursu (k.5 akt emerytalnych). Z pisma kierującego na szkolenie wynika jedynie, że jego koszty zostaną sfinansowane przez (...) w G.. Brak jest jakiegokolwiek dowodu, iż w okresie szkolenia skarżący podlegał ubezpieczeniu społecznemu i były opłacane z tego tytułu składki na ubezpieczenie. Z tego powodu w/w okresy szkoleń jak i inne odbyte szkolenia – od 2 stycznia 2006 r. do 7 kwietnia 2006 r., od 18 kwietnia 2006 r. do 7 lipca 2006 r. w Fundacji (...) nie mogą być uwzględnione do wysokości emerytury.

Na podstawie zgromadzonych w aktach emerytalnych zaświadczeń niewątpliwym jest, że J. G. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu uwzględnieniu podlegają te okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne.

Do wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy działalności gospodarczej za które opłacono składki tj. od 1 stycznia 2003 r. do 9 kwietnia 2003 r., od 18 czerwca 2008 r. do 28 lutego 2013 r. oraz od 14 czerwca 2017 r. do 23 czerwca 2017 r. Innych okresów opłacania składek z tytułu działalności gospodarczej wnioskodawca nie wykazał.

Końcowo zaznaczyć też należy, iż organ rentowy prawidłowo uwzględnił potwierdzone przez Powiatowy Urząd Pracy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium w okresie skierowania przez P.U.P. od 2 marca 2013 r. do 21 marca 2014 r. i od 13 maja 2014 r. do 16 maja 2014 r.

Podzielając w całości ustalenia Sądu I instancji, Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok jak i poprzedzająca go decyzja są zgodne z prawem, dlatego na mocy art. 385 kpc oddalił apelację.-

Dorota Elżbieta Zarzecka Alicja Sołowińska Marek Szymanowski